

DZELZCEĻA TRANSPORTA PĀRVADĀJUMU ORGANIZĀCIJAS UN KUSTĪBAS DROŠĪBAS TEHNĪKA PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Dzelzceļa transporta pārvadājumu organizācijas un kustības drošības tehniķis	Trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis (3. PKL) (atbilst ceturtajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (4. LKI))
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas: Stacijas dežurants; Dzelzceļa kravu pieņēmējs/nosūtītājs. Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis: Nav.	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
<p>Dzelzceļa transporta pārvadājumu organizācijas un kustības drošības tehniķis uzrauga dzelzceļa transporta kustību savā iecirknī, ievērojot visus noteikumus, instrukcijas, grafikus un stingri izpildot dzelzceļa drošības prasības, nodrošina vilcienu kustības grafika ievērošanu, kravu pieņemšanu un izsniegšanu, noformē pārvadājumu dokumentus. Dzelzceļa transporta pārvadājumu organizācijas un kustības drošības tehniķis strādā dzelzceļa uzņēmumos, kas saistīti ar transporta vagonu kustības nodrošināšanu.</p> <p>Dzelzceļa transporta pārvadājumu organizācijas un kustības drošības tehniķa pienākumi un uzdevumi:</p> <p>3.1. Vilcienu kustības organizēšana:</p> <ul style="list-style-type: none"> – organizēt vilcienu kustību dzelzceļa stacijā; – nodrošināt vilcienu kustību dzelzceļa iecirknī; – organizēt vilcienu kustību dzelzceļa iecirkņos; – organizēt manevru darbus vilcienu formēšanas stacijās; – organizēt manevru darbu vagonu šķirošanas uzkalnā; – organizēt manevru darbu starpstacijās. <p>3.2. Vilcienu kustības drošības nodrošināšana:</p> <ul style="list-style-type: none"> – organizēt vilcienu kustību, lietojot dažādus signalizācijas un sakaru līdzekļus; – organizēt vilcienu kustību dzelzceļa infrastruktūras remonta darbu laikā; – organizēt vilcienu kustību centralizācijas, signalizācijas un bloķēšanas ierīču un sakaru bojājumu gadījumos; – nodrošināt palīdzības sniegšanu vilciena bojājumu gadījumos; – organizēt vilcienu kustību ritošā sastāva bojājuma gadījumā. <p>3.3. Kravas un komercdarba organizēšana:</p> <ul style="list-style-type: none"> – veikt vagonu komercapskati;	

- pieņemt maksājumus par kravu pārvadājumiem;
- sagatavot dokumentāciju kravas pieņemšanas un izkraušanas operācijām.

3.4. Darba un vides aizsardzības ievērošana:

- ievērot darba aizsardzības prasības;
- ievērot ugunsdrošības prasības;
- ievērot elektrodrošības prasības;
- sniegt pirmo palīdzību;
- ievērot vides aizsardzības prasības;
- ievērot darba tiesisko attiecību normas.

3.5. Profesionālās darbības vispārējo pamatprincipu īstenošana un ievērošana:

- lietot valsts valodu;
- lietot vienu svešvalodu;
- sadarboties, ievērojot profesionālās saskarsmes pamatprincipus;
- veikt uzdevumus atbilstoši uzņēmuma darba organizācijas principiem;
- lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas;
- pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
4.1.	Organizēt vilcienu kustību dzelzceļa stacijā.	<p>Nosūtīt vilcienu sliežu ceļa posmā.</p> <p>Pieņemt vilcienu no ceļa posma.</p> <p>Lietot vilcienu kustības vadības sistēmas.</p> <p>Aizpildīt vilcienu kustības žurnālu.</p> <p>Slēgt vilcienu kustību sliežu ceļu posmā.</p> <p>Atjaunot vilcienu kustību sliežu ceļu posmā.</p> <p>Ievērot stacijas tehniskās rīcības akta prasības.</p> <p>Pāriet no viena signalizācijas un sakaru līdzekļa veida uz citu.</p> <p>Nodrošināt stacijas darbu ziemas periodā.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Dzelzceļa signāli un signālzīmes. Dzelzceļa infrastruktūras un ritošā sastāva uzbūves un darbības pamati. Darba organizēšana stacijās ziemas apstākļos.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Dzelzceļa stacijas tehnoloģiskais process. Tehniskās rīcības akts. Signalizācijas un sakaru līdzekļu veidi. Signalizācijas un sakaru līdzekļu lietošana. Dzelzceļa transporta normatīvie dokumenti vilcienu kustības nodrošināšanas jomā.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Darba žurnālu veidi. Vilcienu kustības vadības sistēmas. Vilcienu kustības tehniskās dokumentācijas aizpildīšanas kārtība. Dokumentu pārvaldības principi.</p>	<p>Spēja atbildīgi organizēt vilcienu kustību dzelzceļa stacijā, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas noteiktajām prasībām.</p> <p align="right">4. LKI</p>
4.2.	Nodrošināt vilcienu kustību dzelzceļa iecirknī.	<p>Veikt vilcienu kustības organizāciju atbilstoši noteiktajai kārtībai.</p> <p>Organizēt vilcienu kustību posmos.</p> <p>Organizēt savlaicīgu vilcienu pieņemšanu, nosūtīšanu stacijās un garāmbraukšanu stacijai.</p> <p>Dot norādījumus par vilcienu kustību stacijas dežurantiem.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Rasēšanas pamati. Vilcienu caurlaišanas pamatprincipi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Sarunu reglaments. Specializētās datorprogrammas. Vilcienu kustības grafika veidošana. Dzelzceļa stacijas darba kontroles principi.</p>	<p>Spēja atbildīgi un precīzi nodrošināt vilcienu kustību dzelzceļa iecirknī, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas noteiktajām prasībām.</p> <p align="right">4. LKI</p>

		Dot norādījumus par vilcienu kustību vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem).			
		Nosūtīt vilcienu atbilstoši vilcienu kustības grafikam un formēšanas plānam.			
		Veikt stacijas darba kontroli.			
		Veikt atzīmes par vilcienu kustību izpildītajā vilcienu kustības grafikā.			
		Nodrošināt vilcienu caurlaišanu.			
4.3.	Organizēt vilcienu kustību dzelzceļa iecirkņos.	Organizēt vilcienu nosūtīšanu optimālā secībā.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Vilcienu formēšanas plāna izstrādāšanas kārtība.	Spēja atbildīgi organizēt vilcienu kustību iecirkņos kopumā, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas noteiktajām prasībām.	4. LKI
		Ievērot nozīmēšanas stacijas pieņemšanas iespējas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Stacijas ģeogrāfiskais novietojums. Tehnisko pārtraukumu noteikšanas kārtība.		
		Ievērot tehniskos pārtraukumus iecirkņos.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Vilcienu nosūtīšanas secības kārtība. Vilcienu atstādīšanas kārtība.		
		Kontrolēt vilcienu formēšanas plāna izpildi.			
		Noteikt vilcienu atstādīšanu stacijās.			
4.4.	Organizēt manevru darbus vilcienu formēšanas stacijās.	Organizēt manevru darbus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Automatizētās staciju sistēmas.	Spēja atbildīgi organizēt manevru darbu vilcienu formēšanu stacijās, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
		Iepazīties ar manevru darba plānu stacijā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ritošā sastāva nostiprināšanas kārtība. Vilcienu formēšanas plāns. Vilcienu indeksu un staciju kodēšanas kārtība.		
		Informēt manevru darba dalībniekus par manevru darba plānu.			
		Dot norādījumus manevru darbu veikšanai.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Vilcienu kustības vadības sistēmas iekārtu un ierīču darbība. Elektronisko žurnālu forma un aizpildīšanas kārtība.		
		Sagatavot manevru maršrutu, izmantojot automatizētās sistēmas.			
		Kontrolēt ritošā sastāva nostiprināšanu ar bremzes korpēm.			

		<p>Uzraudzīt sliežu ceļu un pārmiju aizņemību ar ritošo sastāvu pēc vadības ierīču iekārtu indikācijas un saņemtajiem ziņojumiem.</p> <p>Uzraudzīt vadības ierīču, iekārtu un sakaru ierīču darbību.</p> <p>Dokumentēt izpildītos darbus.</p> <p>Pielietot manevru signālus.</p> <p>Ievērot vilcienu formēšanas plāna prasības.</p> <p>Lietot vilcienu nozīmēšanas stacijas kodus.</p> <p>Organizēt manevru maršrutu sagatavošanu.</p>	Manevru darbu organizēšana.		
4.5.	Organizēt manevru darbu vagonu šķirošanas uzkalnā.	<p>Nodrošināt vilcienu sastāvu izformēšanu.</p> <p>Kontrolēt sastāvu šķirošanas procesu.</p> <p>Dot norādījumus manevru darba veikšanai.</p> <p>Organizēt manevru darbu uzkalnā.</p> <p>Sagatavot manevru maršrutus uzkalnā.</p> <p>Ievērot sarunu reglamentu uzkalnā.</p> <p>Uzraudzīt vadības ierīču, iekārtu un sakaru ierīču darbību šķirošanas uzkalnā.</p> <p>Ievadīt datus elektroniskajā žurnālā par uzkalna izpildīto darbu.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Vilcienu sastāva izformēšanas tehnoloģija šķirošanas uzkalnā. Sarunu reglaments uzkalnā. Dzelzceļa infrastruktūras un ritošā sastāva īpatnības un darbības pamati šķirošanas uzkalnā.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Manevru darbu šķirošanas uzkalnā organizēšanas kārtība. Elektroniskā žurnāla aizpildīšanas kārtība.</p>	Spēja atbildīgi organizēt manevru darbu vagonu šķirošanas uzkalnā, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
4.6.	Organizēt manevru darbu starpstacijās.	<p>Organizēt manevru darbu starpstacijā.</p> <p>Sagatavot manevru maršrutu starpstacijā.</p> <p>Dot norādījumus manevru vadītājam par</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Vilcienu indeksu un staciju kodēšanas kārtība. Manevru darbu starpstacijā</p>	Spēja atbildīgi organizēt manevru darbu starpstacijās, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI

		manevru darbu veikšanu.	organizēšanas kārtība.		
		Sniegt informāciju par manevru darbu vilcienu dispečeram.			
		Nostiprināt ritošo sastāvu noteiktā kārtībā.			
		Ievērot sarunu reglamentu starpstacijā.			
		Uzraudzīt vadības ierīču, iekārtu un sakaru ierīču darbību starpstacijā.			
		Izlaist ritošo sastāvu no pievedceļiem.			
4.7.	Organizēt vilcienu kustību, lietojot dažādus signalizācijas un sakaru līdzekļus.	Vadīt vilcienu kustību, izmantojot automātisko bloķēšanas sistēmu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Vilcienu kustības regulēšanas sistēmas. Vilcienu kustības drošības ierīces.	Spēja atbildīgi organizēt vilcienu kustību, lietojot signalizācijas un sakaru līdzekļus.	4. LKI
		Vadīt vilcienu kustību, izmantojot pusautomātisko bloķēšanas sistēmu.			
		Vadīt vilcienu kustību, izmantojot telefona sakaru līdzekļus.			
		Vadīt vilcienu kustību, izmantojot elektroziļņu sistēmu.			
		Vadīt vilcienu kustību, izmantojot dispečera centralizācijas sistēmu.			
		Kontrolēt vilcienu kustības drošības ierīču darbību.			
4.8.	Organizēt vilcienu kustību dzelzceļa infrastruktūras remonta darbu laikā.	Vadīt ar vilcienu kustību saistīto darbinieku darbu tehnoloģisko pārtraukumu laikā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Vilcienu kustības organizēšanas kārtība dzelzceļa infrastruktūras remonta darba laikā stacijā. Vilcienu kustība dzelzceļa infrastruktūras remonta darbu laikā. Sakaru līdzekļu veidi un darbības principi.	Spēja atbildīgi organizēt vilcienu kustību dzelzceļa infrastruktūras remonta darbu laikā, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas noteiktajām prasībām.	4. LKI
		Vadīt vilcienu kustību stacijā dzelzceļa infrastruktūras remonta darbu laikā.			
		Vadīt vilcienu kustību posmā, kurš nav slēgts, dzelzceļa infrastruktūras remonta			

		darbu laikā.			
		Vadīt vilcienu kustību slēgtā ceļa posmā, dzelzceļa infrastruktūras remonta darbu laikā.			
		Izsniegt atļaujas vilcienu kustības organizēšanai dzelzceļa infrastruktūras remonta darbu laikā.			
		Lietot sakaru līdzekļus.			
4.9.	Organizēt vilcienu kustību centralizācijas, signalizācijas un bloķēšanas ierīču un sakaru bojājumu gadījumos.	<p>Atpazīt centralizācijas, signalizācijas un bloķēšanas ierīču un sakaru bojājumus.</p> <p>Informēt vilciena vadītāju par kustības nosacījumiem.</p> <p>Veikt vilcienu kustības nosacījumu ierakstus atbilstošajā dokumentācijā.</p> <p>Veikt vilciena pieņemšanu un nosūtīšanu pie luksofora aizliedzoša rādījuma.</p> <p>Informēt darbiniekus par bojājumu novēršanu.</p> <p>Novērst centralizācijas, signalizācijas un bloķēšanas ierīču un sakaru bojājumus savas kompetences ietvaros.</p> <p>Veikt pasākumus pieņemot un nosūtot vilcienus, ievērojot kustības drošības prasības.</p> <p>Organizēt vilcienu kustību centralizācijas, signalizācijas un bloķēšanas ierīču un sakaru bojājumu gadījumā dzelzceļa posmā.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Vilcienu kustības centralizācijas, signalizācijas un bloķēšanas ierīču un sakaru bojājumu veidi.</p> <p>Kustības drošības nodrošināšana, ja stacijās traucēta centralizācijas, signalizācijas un bloķēšanas ierīču un sakaru normāla darbība.</p> <p>Vilciena pieņemšanas kārtība stacijā.</p> <p>Vilciena nosūtīšanas kārtība posmā.</p>	Spēja atbildīgi organizēt vilcienu kustību centralizācijas, signalizācijas un bloķēšanas ierīču un sakaru bojājumu gadījumos, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas noteiktajām prasībām.	4. LKI

4.10.	Nodrošināt palīdzības sniegšanu vilciena bojājumu gadījumos.	Informēt palīdzības sniegšanā iesaistītos darbiniekus par vilcienu bojājumiem.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Palīdzības sniegšanas kārtība vilciena bojājumu gadījumos. Dokumentācijas aizpildīšanas kārtība palīdzības saņemšanai vilciena bojājumu gadījumos.	Spēja atbildīgi, precīzi un operatīvi nodrošināt palīdzības sniegšanu vilciena bojājumu gadījumos, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
		Rīkoties atbilstoši saņemtajiem norādījumiem.			
		Aizpildīt nepieciešamo dokumentāciju palīdzības saņemšanai vilciena bojājumu gadījumos.			
		Organizēt palīdzības vilciena nosūtīšanu.			
4.11.	Organizēt vilcienu kustību ritošā sastāva bojājuma gadījumā.	Vadīt vilcienu kustību, saņemot informāciju par grūdienu ceļā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Rīcības kārtība, ja noticis grūdiens ceļā. Rīcības kārtība riteņa izrāvumu vai uzmetinājumu gadījumā. Rīcības kārtība strāvas noņēmēja bojājumu gadījumā. Rīcības kārtība sliedes lūzuma gadījumā. Rīcības kārtība bukšu uzkaršanas kontroles ierīču nostrādāšanas gadījumā. Rīcības kārtība ritošā sastāva patvaļīgas kustības gadījumā. Rīcības kārtība, saņemot informāciju par sprādzienbīstamu priekšmetu. Rīcības kārtība kravas noplūdes vai izbiršanas gadījumā. Rīcības kārtība dzelzceļa avārijas gadījumā.	Spēja atbildīgi un precīzi organizēt vilcienu kustību ritošā sastāva bojājuma gadījumā, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
		Vadīt vilcienu kustību, saņemot informāciju par riteņa izrāvumu vai uzmetinājumu.			
		Vadīt vilcienu kustību, saņemot informāciju par strāvas noņēmēja bojājumu.			
		Vadīt vilcienu kustību, saņemot informāciju par sliedes lūzumu.			
		Vadīt vilcienu kustību, saņemot informāciju par bukšu uzkaršanas kontroles ierīču nostrādāšanu.			
		Vadīt vilcienu kustību, saņemot informāciju par ritošā sastāva patvaļīgu kustību.			
		Vadīt vilcienu kustību, saņemot informāciju par sprādzienbīstamu priekšmetu.			
		Vadīt vilcienu kustību, saņemot informāciju par kravu noplūdi vai izbiršanu.			

		Vadīt vilcienu kustību, saņemot informāciju par dzelzceļa avāriju.			
4.12.	Veikt vagonu komercapskati.	<p>Pārlicināties par pareizu kravas iekraušanu.</p> <p>Pārlicināties par pareizu kravas nostiprināšanu.</p> <p>Atpazīt kravas bojājumus.</p> <p>Organizēt kravas pārkraušanu no bojāta vagona.</p> <p>Aizpildīt kravas pārvadājumu dokumentāciju.</p> <p>Pieņemt kravas vagonus iekraušanai.</p> <p>Pieņemt kravas vagonus nosūtīšanai.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Kravas vagonu veidi.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u> Kravu pārvadāšana ar transportpaketēm. Kravu pārvadāšanas speciālie noteikumi. Kravas klasifikācija. Bīstamo kravu veidi. Kravas bojājumu veidi. Kravas izvietojuma un nostiprināšanas kārtība. Kravas un komercdarbības stacijas. Kravas pienākšanas un izkraušanas operācijas.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Kravas pārvadājumu dokumentāciju veidi. Kravu vagonu padošanas un nodošanas organizācija.</p>	Spēja atbildīgi veikt vagonu komercapskati, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas noteiktajām prasībām.	4. LKI
4.13.	Pieņemt maksājumus par kravu pārvadājumiem.	<p>Noformēt maksājumu dokumentāciju par kravu pārvadāšanu.</p> <p>Noformēt maksājumu dokumentāciju par vagonu dīkstāvi.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Maksājumu dokumentācijas veidi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Maksājumu dokumentācijas noformēšana.</p>	Spēja pieņemt maksājumus par kravu pārvadājumiem, atbilstoši kravu pārvadājumu tarifiem.	3. LKI
4.14.	Sagatavot dokumentāciju kravas pieņemšanas un izkraušanas operācijām.	<p>Aizpildīt kravu dokumentāciju gala stacijā.</p> <p>Noformēt vagonu padošanas un nodošanas sarakstu.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Kravu vagonu padošanas un nodošanas organizācija.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Kravas pieņemšanas un izkraušanas dokumentācijas veidi.</p>	Spēja atbildīgi sagatavot dokumentāciju kravas pieņemšanas un izkraušanas operācijām, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	3. LKI

			Kravas pieņemšanas un izkraušanas dokumentācijas sagatavošana.		
--	--	--	--	--	--

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Ievērot darba aizsardzības prasības.	Piemērot darba drošības prasības, veicot darba uzdevumus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ergonomika. Darba apstākļi un cilvēka veselība kā dzīves kvalitātes nosacījums. <u>Lietošanas līmenī:</u> Darba drošības zīmes, signāli un brīdinošie uzraksti. Individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu veidi, to pielietojums. Darba vides riska faktori un to novēršanas preventīvie pasākumi. Darba aizsardzības normatīvie akti.	Spēja organizēt, izmantot un uzturēt drošu darba vidi, lietojot individuālos darba aizsardzības līdzekļus atbilstoši darba aizsardzības noteikumiem.	4. LKI
		Identificēt iespējamus darba vides riskus.		Spēja noteikt darba vides apstākļu kaitīgo ietekmi uz veselību.	4. LKI
		Organizēt darba vietu atbilstoši darba aizsardzības prasībām un ietekmi uz veselību.			
		Lietot individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus.			
		Atpazīt un ievērot darba drošības zīmes, signālu un brīdinošo uzrakstu prasības.			
		Reaģēt uz drošības signāliem.			
5.2.	Ievērot ugunsdrošības prasības.	Lietot ugunsdzēsības aprīkojumu atbilstoši situācijai.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ugunsdzēsības aprīkojumu veidi. Ugunsdzēsības iekārtu un ierīču veidi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Ugunsdrošības noteikumi. Ugunsdzēsības kārtība.	Spēja veikt uzdevumus, ievērojot elektrodrošības un ugunsdrošības prasības.	3. LKI
		Rīkoties ar ugunsdzēsības iekārtām un ierīcēm.			
		Atbildīgi rīkoties ugunsgrēka gadījumā.			
5.3.	Ievērot elektrodrošības prasības.	Atbildīgi rīkoties ar elektriskām iekārtām un ierīcēm atbilstoši elektrodrošības prasībām.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Elektrības ietekme uz cilvēka ķermeni. Elektriskās strāvas iedarbības noteicošie faktori. <u>Lietošanas līmenī:</u> Elektrodrošības prasības. Elektrotraumas un rīcība elektrotraumu gadījumos.		
		Novērtēt elektroierīci un konstatēt tās bojājumus.			
		Veikt pasākumus elektrotraumu nepieļaušanai.			

5.4.	Sniegt pirmo palīdzību.	Novērtēt situāciju.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Pirmās palīdzības sniegšanas pamati.	Spēja sniegt pirmo palīdzību un atbildīgi rīkoties ekstremālās situācijās.	4. LKI
		Rīkoties atbilstoši ABC shēmai.	<u>Lietošanas līmenī:</u> ABC shēma.		
5.5.	Ievērot vides aizsardzības prasības.	Lietot veselībai un videi drošus darba paņēmienus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Ilgtspējīgas attīstības būtība.	Spēja veikt darba uzdevumus, saglabājot veselību un rūpējoties par apkārtējās vides aizsardzību.	4. LKI
		Saudzēt vidi.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Vides piesārņojums. Atkritumi un to utilizācija.		
		Novērtēt vides piesārņojumu risku.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Veselībai un videi droši darba paņēmieni. Vides aizsardzības noteikumi.		
		Veikt pasākumus vides piesārņojuma mazināšanai.			
		Organizēt prasībām atbilstošu atkritumu savākšanu.			
5.6.	Ievērot darba tiesisko attiecību normas.	Piemērot Darba likumu un citus normatīvos aktus, kas regulē darba tiesiskās attiecības.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Darba tiesiskās attiecības regulējošie normatīvie akti.	Spēja ievērot darba tiesisko attiecību normas un uzņēmuma iekšējās darba kārtības noteikumus.	4. LKI
		Ievērot darba devēja un darbinieka pienākumus un tiesības.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Darba devēja un darbinieka tiesības, pienākumi un atbildība. Darba līguma un koplīguma sastāvs.		
		Ievērot darba kārtības noteikumus un iekšējos normatīvos aktus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darba kārtības noteikumi un iekšējie normatīvie akti.		
5.7.	Lietot valsts valodu.	Sazināties valsts valodā saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos.	Spēja izteikt un interpretēt jēdzienus, domas, faktus un viedokli gan mutiski, gan rakstiski valsts valodā un lietot profesionālo terminoloģiju darba uzdevumu izpildē.	4. LKI
		Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Gramatikas un valodas funkcijas. Profesionālā terminoloģija valsts		

			valodā.		
5.8.	Lietot vienu svešvalodu.	Sazināties vienā svešvalodā. Lietot profesionālo terminoloģiju vienā svešvalodā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos. <u>Lietošanas līmenī:</u> Svešvalodu vārdu krājums un lietojums. Gramatikas un valodas funkcijas. Profesionālā terminoloģija svešvalodā. Saziņa vienā svešvalodā. Starpkultūru mijiedarbība.	Spēja sazināties vienā svešvalodā un lietot profesionālo terminoloģiju, nodrošinot darba uzdevumu izpildi.	4. LKI
5.9.	Sadarboties, ievērojot profesionālās saskarsmes pamatprincipus.	Veikt darba pienākumus atbilstoši vispārējās un profesionālās ētikas pamatprincipiem. Sadarboties ar darba uzdevuma izpildē iesaistītajām personām. Strādāt komandā un individuāli. Racionāli plānot laiku. Atbildēt par sava darba rezultātu. Risināt konfliktsituācijas.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Ētikas pamati. <u>Izpratnes līmenī:</u> Laika plānošanas paņēmieni. Konfliktu novēršana. Efektīvas komunikācijas priekšnosacījumi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Saskarsmes psiholoģija.	Spēja sadarboties ievērojot profesionālās saskarsmes pamatprincipus.	4. LKI
5.10.	Veikt uzdevumus atbilstoši uzņēmuma darba organizācijas principiem.	Izprast uzņēmuma misiju. Apzināties savu lomu uzņēmumu struktūrvienībā. Veikt savus uzdevumus orientējoties uz uzņēmuma kopējā mērķa sasniegšanu.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Uzņēmējdarbību regulējošie normatīvie akti. Komercedarbības veidi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Uzņēmuma darba organizācija.	Spēja veikt darba uzdevumus atbilstoši uzņēmuma darba organizācijas principiem un orientējoties uz kopējā mērķa sasniegšanu.	3. LKI
5.11.	Lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas.	Strādāt ar datoru. Sazināties, izmantojot informācijas un	<u>Lietošanas līmenī:</u> Informācijas un komunikāciju	Spēja pārliecinoši un droši izvēlēties un lietot informācijas un komunikāciju	4. LKI

		komunikāciju tehnoloģijas.	tehnoloģiju lietošanas principi. Biroja tehnika. Biroja datorprogrammas darba uzdevumu veikšanai. Datoru drošības programmas.	tehnoloģijas darba uzdevuma veikšanai.	
		Atrast noteiktu informāciju interneta resursos.			
		Lietot informācijas datu nesējus.			
		Izmantot drošas datorlietošanas programmas.			
		Strādāt ar biroja tehniku.			
5.12.	Pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.	Izvērtēt profesionālo pieredzi.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Lēmumu pieņemšanas principi. Profesionālās karjeras izaugsme un tās nozīme. Mācīšanās stratēģijas. Pašvērtējuma principi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Karjeras izvēle.	Spēja pieņemt pamatotus lēmumus par savas karjeras plānošanu izvēlētajā profesionālajā jomā.	4. LKI
		Novērtēt savas profesionālās darbības izaugsmes iespējas.			
		Apgūt jaunas prasmes atbilstoši darba tirgus vajadzībām.			
		Sekot aktualitātēm nozarē, izmantojot dažādus informācijas avotus.			

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	<p>Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība.</p> <p>Profesijas standarta izstrādes darba grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Jānis Butāns – eksperts, VAS "Latvijas dzelzceļš", Kustības vadības distances vadītāja pirmais vietnieks tehniskā darbā; – Anatolijs Rogozins – eksperts, VAS "Latvijas dzelzceļš", vienotā dispečeru vadības centra vadītāja vietnieks tehniskajos jautājumos; – Jānis Eiduks – eksperts, "Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija", vecākais inspektors ritošā sastāva remonta un modernizācijas jautājumos; – Kristīne Zembaha – eksperte, VAS "Latvijas dzelzceļš", personāla administrēšanas daļas vadītāja; – Ilona Grivane – eksperte, PIKC "Rīgas valsts tehnikums", dzelzceļa nodaļas vadītāja; – Vladimirs Novikovs – moderators, Latvijas Dzelzceļnieku un satiksmes nozares arodbiedrība, Darba aizsardzības struktūrvienības vadītājs; – Andris Bartkevičs – moderatora asistents, VAS "Latvijas dzelzceļš", personāla atalgojuma un attīstības daļas galvenais speciālists mācību jautājumos. <p>Metodiskais atbalsts:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dace Vīgante – Valsts izglītības satura centrs, projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai", vecākā eksperte satura izstrādes jautājumos.
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	<p>Ekspertu darba grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Andris Maldups – Satiksmes ministrija, Tranzīta politikas departaments, direktors; – Andris Bartkevičs – VAS "Latvijas dzelzceļš", personāla atalgojuma un attīstības daļas galvenais speciālists mācību jautājumos. – Vladimirs Novikovs – Latvijas Dzelzceļnieku un satiksmes nozares arodbiedrība, Darba aizsardzības struktūrvienības vadītājs; – Linda Romele – Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, profesijas standartu un profesionālās kvalifikācijas prasību izstrādes projekta vadītāja; – Rita Jaurēna – Valsts izglītības satura centrs, Profesionālās izglītības departaments, Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļa, vecākā referente.
Profesijas standarta NEP atzinums	13.08.2018.
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	15.08.2018.
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	25.09.2002. IZM rīkojums Nr. 524